

Antopäivä:	Voimaantulopäivä:	Voimassa:
4.6.2018	01.07.2018	Toistaiseksi

Säädöstausta:

Laki liikenteen turvallisuusvirastosta (863/2009) 2 §:n 1 mom. 6 kohta; ajokorttilaki (386/2011) 52 ja 53 §.

Muutostiedot:

Kumoo Liikenteen turvallisuusviraston 1.6.2016 voimaan tulleen ohjeen TRAFI/189522/03.04.03.06/2016 Kuljettajantutkinnon- ja opetusluvanhakijan teoriakokeen suorittaminen.

Soveltamisala:

Kuljettajantutkinnon teoriakoe

TEORIAKOE OHJE

1 TEORIAKOKKEEN TARKOITUS

Teoriakokeen tarkoituksena on varmistua siitä, että ajokorttia suorittavalla on riittävät tiedot ja osaaminen, jotta hän voisi toimia vastuullisena kuljettajana.

Ajokorttia suorittavan on tunnettava:

- ajoneuvon kuljettajan ja haltijan velvollisuudet ja vastuut
- ajoneuvon tekniset ominaisuudet, varusteet ja niiden kunnan merkitys ajoneuvon hallinnalle ja liikenneturvallisuudelle eri olosuhteissa
- turvallisen, taloudellisen ja ympäristöä huomioivan ajotavan periaatteet
- liikenteen ohjaukseen sisältyvät liikennemerkkit ja liikennesäännöt
- vaaratekijöiden tunnistaminen ja riskien arviointi ja välttäminen eri liikennetilanteissa ja -ympäristöissä.

2 TEORIAKOKKEeseen PÄÄSYN EDellyTYKSET

Teoriakokeeseen voi osallistua kuukautta ennen säädetyt ikävaatimuksen täyttymistä. T-luokan teoriakokeeseen saa kuitenkin osallistua vasta kun 15 vuoden ikävaatimus täyttyy. Ikäpoikkeusluvalla B-luokan ajo-oikeutta suorittava saa vastaavasti osallistua teoriakokeeseen vasta kun 17 vuoden ikävaatimus täyttyy.

Teoriakoe suoritetaan aina ennen mahdollista käsittelykoetta tai ajokoetta.

3 TEORIAKOKEEN SUORITTAMINEN

Teoriakoe suoritetaan tablet-tietokoneen ohjelmalla Liikenteen turvallisuusviraston palveluntuottajan palvelupisteessä. Teoriakokeen kysymykset määräytyvät suoritettavan ajo-oikeusluokan mukaisesti. Ajokorttia suorittava voi tehdä saman käyntikerran aikana useita eri ajo-oikeusluokkia koskevia teoriakokeita.

Henkilöllisyyden ja asiakirjojen tarkastamisen jälkeen palvelupisteen palveluneuvoja valmistelee kokeen suorittajalle oikean ajokorttiluokan teoriakokeen ja saattaa kokeen suorittajan koetilaan.

Teoriakoetilaan ei saa viedä matkapuhelimia, kuulokkeita tai muita viestintä- tai tallennusvälineitä. Laitteen säilytys on kokeen suorittajan vastuulla.

Vastausaikaa kokeessa on yhteensä 30 minuuttia.

Hyväksytty teoriakoe on voimassa yhden vuoden.

4 TEORIAKOKEEN SISÄLTÖ

Teoriakoe on jaettu neljään osaan:

1. Kokeen esittely

Ennen kokeen alkua ohjelma opastaa kokeen tekemisessä. Opastus ei kuulu kokeen suorittamiseen annettuun aikaan.

2. Teoriakoe

Teoriakoe sisältää sanallisia monivalintakysymyksiä, kuvakysymyksiä liikennetilanteista sekä vaaratilanteiden tunnistamista ja riskien välttämistä koskevia riskikysymyksiä.

3. Ohjelma tarkastaa vastaukset ja ilmoittaa kokeen hyväksymisestä tai hylkäämisestä.

4. Ohjelma lähettää palautteen kokeen suorittajan sähköpostiin tai tarvittaessa palvelupisteen henkilökunta voi tulostaa palautteen kokeen suorittajalle.

Teoriakokeen kysymykset perustuvat tieliikenne- ja ajoneuvolainsäädännön sekä näiden nojalla annettujen säädösten sisältöön sekä tieliikenteen yleisiin periaatteisiin.

5 TEORIAKOKEEN ARVIOINTI

Ohjelma tarkastaa vastaukset ja ilmoittaa kokeen tuloksen. Teoriakokeessa ratkaisevaa on oikeiden vastausten lukumäärä. Jos oikeiden vastausten lukumäärä alittaa jossakin kokeen osassa vaaditun määrän, kyseisen luokan teoriakoe hylätään. Jokainen suoritettu ajo-oikeusluokka arvioidaan omana kokonaisuutenaan.

6 TEORIAKOE PIDENNETYLLÄ VASTAUSAJALLA

Teoriakokeen saa suorittaa pidennetyllä vastausajalla (60 minuuttia), kun jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:

1. Kokeen suorittajan äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai englanti eikä hän hallitse hyvin mitään näistä kielistä;
2. kokeen suorittaja on lukutaidoton;
3. kokeen suorittaja on vähintään 75-vuotias ja hänet on hylätty kerran teoriakokeessa;
4. kokeen suorittajalla on terveydellinen peruste pidennettyyn koeaikaan:

1. kokeen suorittajalla on lukihäiriö;

Hakijan on esitettävä kirjallinen allekirjoitettu lausunto lukihäiriöstä.

tai

2. kokeen suorittajalla on muu terveydellinen peruste pidennettyyn vastausaikaan.

Hakijan on esitettävä terveydenhuollon ammattihenkilön lausunto muusta terveydellisestä perusteesta, joka vaikuttaa teoriakokeen suorittamiseen.

Kun teoriakoe suoritetaan pidennetyllä vastausajalla, on koetilanteessa aina paikalla Ajovarman palveluksessa oleva ajokokeen vastaanottajana toimiva henkilö. Ajokokeen vastaanottajan tehtävä on tukea kokeen suorittamista. Ajokokeen vastaanottaja voi esimerkiksi lukea koekysymykset kokeen suorittajalle ääneen ja tarvittaessa muotoilla kysymykset eri tavalla tai muuten selventää koekysymyksissä käytettyjen sanojen merkitystä.

7 TULKIN KÄYTTÖ TEORIAKOEKEESSA

Jos ohjeen 6 luvun 1 kohdan mukaisesti teoriakokeen suorittajan äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai englanti eikä hän hallitse hyvin mitään näistä kielistä, tai hän on ohjeen 6 luvun 1 kohdan mukaisesti lukutaidoton, teoriakokeen suorittamisessa voi tarvittaessa käyttää apuna tulkkia. Tulkin on oltava henkilökohtaisesti läsnä koetilaisuudessa.

Kokeen suorittaja vastaa tulkin käyttämisestä aiheutuvista kustannuksista.

Ajokokeen vastaanottajan on huolehdittava tulkin sijoittumisesta teoriakoetilassa niin, ettei teoriakoemateriaali vaarannu. Tulkki ei saa nähdä koemateriaalia. Kokeen vastaanottaja lukee teoriakoekysymykset ääneen, ja tulkin on tulkattava kokeen vastaanottajan puhe teoriakokeen suorittajalle.

Tulkin mahdollisuudet vaikuttaa kokeen suorittajan vastauksiin on minimoitava. Jos syntyy perusteltu epäily tulkkauksen väärinkäytöstä, kokeen vastaanottajan on poistettava tulkki koetilaisuudesta. Kokeen suorittaja saa tehdä kokeen loppuun ilman tulkkia.

8 TEORIAKOEMATERIAALI

Liikenteen turvallisuusvirasto vastaa teoriakokeen sisällöstä ja omistaa teoriakokeessa käytettävän materiaalin. Teoriakokeesta ei saa luovuttaa mitään tietoja, jotka vaarantaisivat teoriakokeen tarkoituksen toteutumisen tai kokeen käyttämisen vastaisuudessa.

9 TEORIAKOEKYSYMYSTEN LUKUMÄÄRÄ

Ajokortti-luokka	Luokkakohtaisia sanallisia monivalintakysymyksiä (kokeen läpäisemiseksi vaadittu oikeiden vastausten vähimmäislukumäärä)	Kuvakysymyksiä liikennetilanteista (kokeen läpäisemiseksi vaadittu oikeiden vastausten vähimmäislukumäärä)	Riskikysymyksiä (kokeen läpäisemiseksi vaadittu oikeiden vastausten vähimmäislukumäärä)
A1-, A2- ja A-luokat	20 (14)	50 (43)	5 (4)
AM/120-, AM/121-, T- ja B -luokat	15 (11)	50 (43)	5 (4)
BE-, C1-, C1E-, D1- ja D1E -luokat	10 (7)	30 (26)	5 (4)
C-, CE-, D- ja DE -luokat	20 (14)	30 (26)	5 (4)

10 TEORIAKOEIDEN AIHEPIIRIT

Luokkakohtaisten sanallisten monivalintakysymysten aihepiirit luokissa AM/120, AM/121, T, A1, A2, A, B ja BE:

1. Tieliikenteen säännöt
2. Kuljettaja
3. Tie
4. Muut tienkäyttäjät
5. Yleiset säännöt ja määräykset sekä muut asiat
6. Tarvittavat varotoimenpiteet ajoneuvosta noustaessa
7. Liikenneturvallisuuteen vaikuttavat mekaaniset seikat
8. Ajoneuvon turvavarusteet

9. Ajoneuvon käyttö ja ympäristö.

Luokkien A1, A2 ja A teoriakoe sisältää lisäksi seuraavat aihepiirit:

1. Suojavarusteiden käyttö
2. Moottoripyöräilijöiden havaittavuus muiden tienkäyttäjien kannalta
3. Tieolosuhteisiin liittyvät vaaratekijät
4. Liikenneturvallisuuteen vaikuttavat moottoripyörän mekaaniset seikat.

Luokkakohtaisten sanallisten monivalintakysymysten aihepiirit luokissa C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D ja DE:

1. Ajo- ja lepoaikoja koskevat säännöt
2. Tavaroiden tai matkustajien kuljettaminen
3. Ajoneuvoa ja kuljetusta koskevat asiakirjat
4. Toiminta onnettomuustilanteessa
5. Varotoimenpiteet renkaiden vaihtamisen yhteydessä
6. Ajoneuvon painoa, mittoja ja nopeudenrajoittimia koskevat säännöt
7. Ajoneuvojen rakenteesta näkökentälle aiheutuvat esteet
8. Tiekartan käyttö ja reitin suunnittelu
9. Ajoneuvon kuormaukseen liittyvät turvallisuustekijät (vain luokissa C1, C1E, C ja CE)
10. Kuljettajan vastuu matkustajaliikenteessä (vain luokissa D1, D1E, D ja DE).

Luokkien C, CE, D ja DE teoriakoe sisältää lisäksi seuraavat aihepiirit:

1. Ajoneuvon rakenne ja toiminta
2. Voitelu ja jäätymisenesto
3. Renkaiden rakenne, asentaminen, oikea käyttö ja hoito
4. Jarrut ja nopeudensäätimet
5. Kytkenjärjestelmät (vain luokissa CE ja DE)
6. Menetelmät vikojen syiden löytämiseksi
7. Ajoneuvojen ennaltaehkäisevä huolto ja tavanomaiset korjaukset
8. Kuljettajan vastuu tavaroista (vain luokissa C ja CE).

Liikennetilanteisiin liittyvien kuvakysymysten aihepiirit kaikissa luokissa:

1. Suoraan ajaminen

2. Oikealle ajaminen
3. Vasemmalle ajaminen
4. Väistäminen ajettaessa suoraan
5. Väistäminen ajettaessa oikealle
6. Väistäminen ajettaessa vasemmalle
7. Ohittaminen
8. Kaistan vaihtaminen
9. Pysähtyminen
10. Pysäköiminen.

Marko Rajamäki
Yksikönpäällikko

Tuire Simonen
Johtava asiantuntija